

Latvijas jauniešu netiķete

Ko par Tevi stāsta tavas Instagram fotogrāfijas?

Kas atrodams Google?
Veido pārdomātu digitālo tēlu!

INTERESANTI: 60% Latvijas aptaujāto darba devēju atlases procesā ņem vērā potenciālā praktikanta vai darbinieka sociālajos tīklos izvietoto informāciju.*

Izcelies pūlī –
sasveicinies un atvadies
arī tiešsaistē!

FAKTS: Mirklsaziņas rīkos kā WhatsApp vai Messenger tikai 54% jauniešu vienmēr sasveicinās un 29% atvaidās, bet 12% domā, ka internetā var sevi neapgrūtināt ar pieklājības normām.

Arī e-saziņā izmanto
literāru valodu, liec garumzīmes un komatus.

Tevi sapratis labāk!

INTERESANTI: 28% Latvijas jauniešu interneta vidē nepievērš uzmanību pareizrakstībai, pieturšimju lietojumam un gramatikai, savukārt 81% ir gadījušies pārpratumu interneta saziņā ar kādu (nesaprata vai pārprata, ko vēlējās teikt).**

Neapber skolotāju ar naksnīgiem SMS.
Skolotāji nedzīvo internetā!

FAKTS: Puse Latvijas skolotāju atzīst, ka digitālajos kanālos skolēni bieži raksta pēc darba laika beigām, bet katrs desmitais – ka saziņa ar skolēniem digitālajos kanālos rada emocionālo spriedzi.**

Atvainošanos,
sliktas ziņas
un īpašus dzīves paziņojumus
atstāj klātieņei!

Emocionāli piesātinātās situācijās saruna ir piemērotāka, jo teikto papildina balss intonācija, temps, arī ķermeņa valoda. Klātieņes saruna ir vislabākais veids, lai paziņotu īpaši personiskus jaunumus, risinātu konfliktus vai pārtrauktu attiecības

Neatstāj
savu mīļāko mūziķi
uz ielas.
Cieni autortiesības!

Nepatērē nelegāli lejupielādētas vai straumētas filmas, seriālus, mūzikas ierakstus.

Tevis radītās
Instagram memes un GIFI
ir tādi paši autordarbi,
kā Tavs zinātniski
pētnieciskais darbs.
Aizsargā savu jaunradi!

FAKTS: 83% jauniešu nepatīku, ka viņu veidotu saturu (foto, video, tekstu), kāds izmantotu bez atļaujas un atsaucies.**

Pirms gada pazudušais kaķis,
visticamāk, jau atradies.
Izvērtē, pirms pārpublicē!
Neizplati novecojušas,
maldinošas vai
nepatiesas ziņas!

INTERESANTI: 54% jauniešu mēdz aizrādīt, ja kāds no draugiem dalījies ar nepatiesu vai novecojušu (aktualitāti zaudējušu) saturu.** Pirms pārpublicē, rūpīgi izvērtē publikācijas un viedokļus interneta ziņu portālos un sociālajos tīklos.

Ja nevēlies,
lai pseido-draugs klauvē
pie Tavām durvīm,
**nepublicē internetā
personīgus datus
un adresi.**

Izvērtē drošības un privātuma riskus, pirms internetā publicē savus dzimšanas datus, ietagojies skolā vai #HomeSweetHome un apstiprini draudzību ar svešiniekiem.

Par “izsargāšanās
metodēm”
jādomā
arī internetā!

Nozīmīgākajiem sociālo tīklu, e-pastu un finanšu kontiem izvēlies drošas paroles un izmanto vairāku faktoru autentifikāciju. Never vaļā aizdomīgus e-pastus un neklikšķini uz apšaubāmām saitēm!

**Mazini riskus –
uzliec UPDATE un izslēdz,
ja nelieto!**

Lai pasargātu viedierīces pret kiberzbrukumiem, regulāri atjauno visas lietotnes un operētājsistēmu. Atslēdz WiFi, Bluetooth, Location un atinstalē lietotnes, ja nelieto.

No “piedūriena”
līdz mobingam
ir tikai viens solis.
**Nedari otram to,
ko nevēlies,
lai dara Tev!**

FAKTS: 30% jauniešu interneta vidē aizskāruši personu ar nepārdomātu ierakstu, komentāru, ievietojusi nekorektu fotogrāfiju, izteikuši rupju vai aizvainojošu piezīmi.**

Ja klases WhatsApp čātā
kādu pazemo, –
nepiedalies, bet novērs!
Ja e-vidē redzi pārkāpumus
un nereaģē, Tu vairo
vienaldzību sabiedrībā!

Mobings, nelegāls saturs, drošības un privātuma pārkāpumi apdraud Tevi un apkārtni – neesi vienaldzīgs! Ziņo!

Neliec dzīvei filtrus,
**Tev nav jābūt
Insta-ideālam!**

FAKTS: 3% jauniešu sociālajos tīklos atspoguļo labākos savas dzīves notikumus (73%). Tajā pašā laikā puse jauno cilvēku ir atzinuši, ka izjutuši skaudību par to, kā dzīvo kāds cits, sekojot šī cilvēka sociālo tīklu aktivitātēm.*

**Dzirdi dzīvi,
izņem ausiņas!**

Sērfošana internetā, elektroniskā saziņa un skaļās mūzikas klausīšanās nav pieļaujama, esot uz ielas vai dzelzceļa tuvumā. Neapraudi sevi un citus!

**No #Instafood bildēm
nepaēdīsi,**
ar izpletni internetā neizlēksi
un piedzīvojumu stāstus
mazbērniem nesavāksi.
Izdzīvo realitāti!

FAKTS: 20% Latvijas jauniešu bieži sazinās internetā pat tad, ja konkrētajā brīdī atrodas vienā telpā.**

* Aptauju veica “Samsung Skola nākotnei” sadarbībā ar “Mindshare” 2017. gada maijā, aptaujājot 616 respondentus vecumā no 14 līdz 17 gadiem.

** Aptauju veica “Samsung Skola nākotnei” sadarbībā ar “Mindshare” 2018. gada septembrī, aptaujājot 520 respondentus vecumā no 14 līdz 18 gadiem.